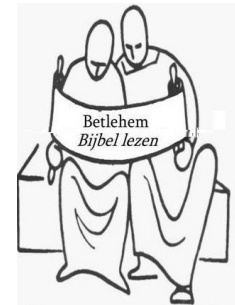

Onzen Heertje,
erfgoedvereniging vzw
Trommelstraat 15 - Dognestraat 11A
8970 Poperinge - wicrib@skynet.be

Leerhuis Bethlehem

7^e zondag door het jaar A

Lev. 19,1-2.17-18

1 De HEER zei tegen Mozes: 2 'Zeg tegen de
gemeenschap van Israël: "Wees heilig, want ik, de HEER,
jullie God, ben heilig.

3 Toon ontzag voor je moeder en je vader, en neem steeds
mijn sabbat in acht. Ik ben de HEER, jullie God.

..

17 Wees niet haatdragend. Als je iemand iets te verwijten hebt,
roep hem dan ter verantwoording en laad niet omwille van een
ander schuld op je 18 door je te wreken of wrok te blijven
koesteren. Heb je naaste lief als jezelf. Ik ben **de HEER**.

Jezus zegt aan zijn leerlingen: "bemint elkander zoals Ik u bemind heb"¹ Als antwoord op de vraag naar het eerste

gebod zei Jezus: "Het eerste is: Hoor Israël! De Heer onze God is de enige Heer Gij zult de Heer uw God beminnen met geheel uw hart, geheel uw ziel, geheel uw verstand en geheel uw kracht Het tweede is dit: Gij zult uw naaste beminnen als uzelf. Er is geen ander gebod voornamer dan deze twee"² En de heilige Paulus herinnert eraan: "Wie zijn naaste bemint heeft de wet vervuld. Want de geboden: *gij zult niet echtbreken, niet doden, niet stelen, niet begeren* en alle andere kan men samenvatten in dit ene woord: bemin uw naaste als

uzelf (door JHWH bemind wordt). De liefde berokkent de naaste geen enkel kwaad. Liefde vervult de gehele wet"³.

Leviticus maant de Jood aan de Heiligheid van JHWH te benaderen, de weggelaten voorbeelden zijn in de lijn van de geboden van de Sinai en wat de profeten voortdurend voorhielden, trouw als JHWH, één en waar als JHWH. Scheppend, verlossend en duurzaam (*everlasting*, door de eeuwen der eeuwen..)

Ps. 103

1 Van David.

Prijs⁴ de HEER, mijn **ziel**,
prijs, mijn **hart**, zijn heilige naam.

2 Prijs de HEER, mijn ziel,
vergeet niet één van zijn **weldaden**.

3 Hij **vergeeft** u alle schuld,
hij **geneest** al uw kwalen,

4 hij **redt** uw leven van het graf,
hij **kroont u met trouw en liefde**,

5 hij overlaadt u met schoonheid en geluk,
uw jeugd vernieuwt zich als een adelaar.

1 Joh. 13: 34.

2 Mc. 12: 29-31.

3 Rom. 13: 8-10.

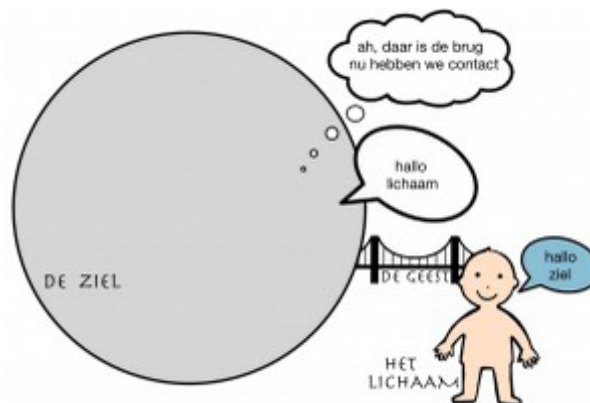
4 Prijzen, loven, danken .. Magnificat, met dezelfde inhoud als de Berachot van de Joodse liturgie.

7^e zondag door het jaar A

6 De HEER doet wat rechtvaardig is,
 hij verschaft recht aan de verdrukten.
 7 Hij maakte aan Mozes zijn wegen bekend,
 aan het volk van Israël zijn grootse daden.
 8 Liefdevol en genadig is de HEER,
 hij blijft geduldig en groot is zijn **trouw**.
 9 Niet eindeloos blijft hij twisten,
 niet eeuwig duurt zijn toorn.
 10 Hij straft ons niet naar onze zonden,
 hij vergeldt ons niet naar onze schuld.
 11 Zoals de hoge hemel de aarde overspant,
 zo welft zich zijn trouw over wie hem vrezen.
 12 Zo ver als het oosten is van het westen,
 zo ver heeft hij **onze zonden van ons verwijderd**.
 13 Zo liefdevol als een vader is voor zijn kinderen,
 zo liefdevol is de HEER voor wie hem vrezen.
 14 Want hij weet waarvan wij gemaakt zijn,
 hij vergeet niet dat wij uit stof zijn gevormd.
 15 De mens ? zijn dagen zijn als het gras,
 hij is als een bloem die bloeit op het veld
 16 en verdwijnt zodra de wind hem verzenget;
 de plek waar hij stond, kent hem niet meer.
 17 Maar de HEER is **trouw** aan wie hem vrezen,
 van **eeuwigheid tot eeuwigheid**.

Hij doet recht aan de
 kinderen en kleinkinderen
 18 van wie zich houdt aan
 zijn verbond
 en naar zijn geboden leeft.

19 De HEER ? zijn troon
 staat vast in de hemel,
 als koning heerst hij over
 alles.
 20 Prijs de HEER, u die
 zijn boden bent,
 sterke helden die doen wat
 hij zegt,
 gehoorzaam aan het woord dat hij spreekt.
 21 Prijs de HEER, hemelse machten,
 dienaren die doen wat hem behaagt.
 22 Prijs de HEER, al zijn schepselen,
 prijs hem, overal in zijn rijk.
Prijs de HEER, mijn ziel.

COMMENTAAR

De joodse mens is niet ziel en lichaam maar begeesterd
 lichaam en geïntentioneerd. De geest die in ons Abba Vader

zegt is het leven vanuit God. Hij tooit zijn kinderen met Zijn eigen trouw en eenheid.

Zijn trouw is barmhartig en van eeuwigheid tot eeuwigheid. Kan dat wel verder..?

1 Kor. 3: 16-23

16 Weet u niet dat u een tempel van God bent en dat de Geest van God in uw midden woont? 17 Indien iemand Gods tempel vernietigt, zal God hem vernietigen, want Gods tempel is **heilig** – en die tempel bent u zelf. 18 Laat niemand zichzelf bedriegen. Wanneer iemand van u denkt dat hij in deze wereld wijs is, moet hij eerst dwaas worden; pas dan kan hij wijs worden. 19 Wat namelijk in deze wereld wijsheid is, is dwaasheid bij God, want er staat geschreven: 'Hij vangt de wijzen in hun eigen sluwheid.' 20 En er staat ook geschreven: 'De Heer kent de gedachten van de wijzen; hij weet dat ze niet meer dan lucht zijn.' 21 Niemand van u moet zich daarom laten voorstaan op een ander mens, want álles is van u; 22 of het nu Paulus, Apollos of Kefas is, wereld, leven of dood, heden of toekomst – álles is van u. 23 Maar **u bent van Christus en Christus is van God.**

COMMENTAAR

Hier hebben we weer Paulus ten volle uit. Zoals de Tora leven is voor de Jood zo is Jezus leven in ons. Wij moeten kleiner worden en Hij groter. Hiermee is geen slavernij bedoeld. Hier is het goddelijk leven dat in ons is de rijkdom

van de **Nieuwe Schepping**, Christus alles in allen. Hier past de uitspraak we zijn niet van deze wereld, we zijn in deze wereld en inderdaad we worden opgeroepen om alles in Hem (door, met en in Hem) her op te bouwen. D. i. het Rijk der hemelen brengen, het Rijk van God, reeds en nog niet met handen en voeten te weeg brengen. Heilig is heel gemaakt, totaal anders, de Andere.

Dit kunnen alleen de *kleinen, de anawim*, de nederigen waar maken.

Mt. 5: 38-48

38 Jullie hebben gehoord dat gezegd werd: "Een oog voor een oog en een tand voor een tand." 39 En ik zeg jullie je niet te verzetten **tegen wie kwaad doet**, maar wie je op de rechterwang slaat, ook de linkerwang toe te keren. 40 Als

iemand een proces tegen je wil voeren en je onderkleed van je wil afnemen, sta hem dan ook je bovenkleed⁵ af. 41 En als iemand je dwingt één mijl met hem mee te gaan, loop er dan twee met hem op. 42 Geef aan wie iets van je vraagt, en keer je niet af van wie geld van je wil **lenen**.

43 Jullie hebben gehoord dat gezegd werd: “Je moet je naaste liefhebben en je vijand haten.” 44 En ik zeg jullie: heb je vijanden lief en **bid voor wie jullie vervolgen**, 45 alleen dan zijn jullie werkelijk kinderen van je Vader in de hemel. Hij laat zijn zoon immers opgaan over goede en slechte mensen en laat het regenen **over rechtvaardigen en onrechtvaardigen**. 46 Is het een verdienste als je liefhebt wie jou liefheeft? Doen de tollenaars niet net zo? 47 En als jullie alleen je broeders en zusters vriendelijk bejegenen, wat voor uitzonderlijks doe je dan? Doen de heidenen niet net zo? 48 Wees dus volmaakt, zoals jullie **hemelse Vader** volmaakt is.

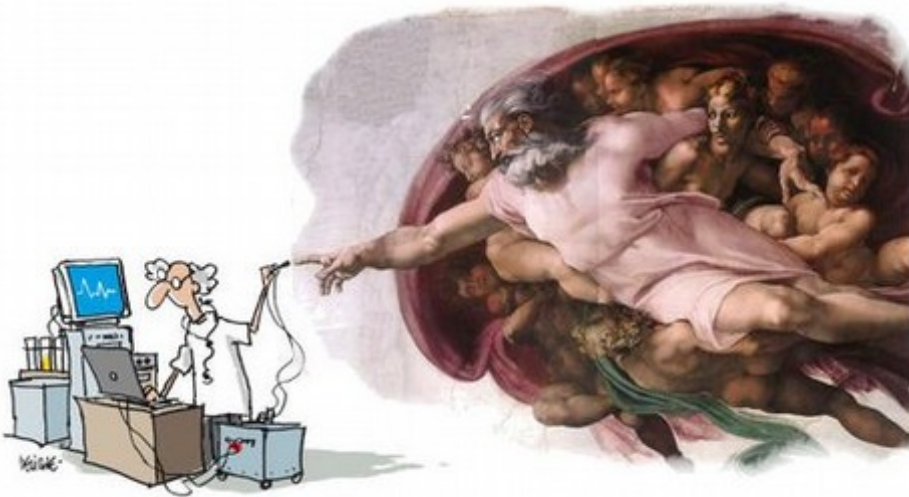
COMMENTAAR

Zo komen we naadloos bij de bergrede en Mattheus uitleg over die rede.

Willen we uit een stuk zijn zoals de bergrede het stelt. (Hebr. Tamim = vert. volmaakt, is in feite uit één stuk, zoals JHWH trouw, één, Heilig) dan moeten we nadenken over die Ene God. Niemand is als Hem, totaal Anders. Hij draagt ons. Hij begenadigd ons. Hij is de koning van de eindtijd. Matth. Geeft de norm aan hoe Hij in die eindtijd zal oordelen. Ik had dorst en je hebt me niet gelaafd. God wil dat **wij** leven.

5 Bovenkleed mag je niet afnemen

7^e zondag door het jaar A

En het is niet voldoende humanist te zijn. Al lezen we in onze tijd heel wat artikels over al de humanistische denkers. In Knack publiceerde men "de preekstoel"⁶ en in Kerk en leven "vrijzinnigheid zoekt versie 2.0."

Toch voelt ook die humanist dat dat de gave van het bestaan een opgave is. Als het grote verhaal het niet meer doet dan komt op één of andere manier de moraal weer boven.

De moeilijkheid is dat we die moraal zo hebben verprutst in regeltjes.

Jezus herleidde Wet en Profeten – zoals trouwens ook Rabbi Akiba deed tot Leviticus (cf. supra). Mattheus zegt het hier nog eenvoudiger *wees uit één stuk, zoals JHWH ademgevend (scheppend, creatief)*, genadig en duurzaam in de eeuwen der eeuwen trouw.

6 Afgelopen weekend werd de tweejaarlijkse Boekenprijs van de Mens.nu [uitgereikt aan Floris van den Berg](#) voor zijn vuistdik pleidooi voor een modern en radicaal ecohumanisme *Beter weten. Filosofie van het ecohumanisme*, in 2015 gepubliceerd bij Houtekiet. Daarom laat de Humanistisch-Vrijzinnige Veweging (HVV) in deze bijdrage voor 'De (s)preekstoel van Knack.be' de auteur zelf aan het woord met het essay 'De noodzaak van ecohumanisme. De morele cirkel van het humanisme.'

Maison de la Bonne Presse, 5, rue Bayard, Paris-VIII.